

deep dive

Uitgave	Categorie	Onderwerp
23	Akkoordenleer	Essentiële bluesakkoorden concepten - deel 7

“**Deep Dive**” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de **GuitarJan.com** nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “**Deep Dive**” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “**Deep Dive**” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website **GuitarJan.com** je natuurlijk alle studie- en oefenmogelijkheden biedt.

Essentiële bluesakkoorden concepten - deel 7

Dit is de zevende uitgave van “**Deep Dive**” waarin we essentiële bluesconcepten bespreken, en dan voornamelijk akkoorden progressies. In deze editie van “**Deep Dive**” leren we gebruik te maken van *double stops*, die soms wel, en soms niet, aan een akkoord refereren. Een *double stop* is, per definitie een interval van twee noten, en een *double stop* kán (maar hoeft niet per sé) een *powerchord* te zijn. Bijna iedere klassieke blueslick bevat *double stops*, dus dit is een concept wat je goed moet kennen. Een *double stop* is een twee-noten klank (een diade), en kan voor een veelheid aan redenen in bluesmuziek worden gebruikt. Je kunt slagritme partijen interessanter en veelzijdiger maken, of je verwerkt *double stops* in *lead* partijen, om binnen een solo een ritmisch gevoel te creëren. Denk daarbij aan Chuck Berry, befaamd om zijn *double stop* techniek. Laten we eerst eens kijken welke *double stops* er zoal beschikbaar zijn in de A mineur pentatonische toonladder. Voorbeeld 1 laat zien hoe je *double stops* zou kunnen gebruiken in de context van een 12-bar blues slagritme partij.

1 Double stop slagritme

Als we terugkijken naar het begin van deze “Deep Dive” serie over akkoordprogressies in bluesmuziek, dan kunnen we de reeds geleerde akkoordenprincipes toepassen door ritmische *double stops* in te voeren. Elke maat in voorbeeld 1 is gerelateerd aan een A akkoord. De eerste vier maten cirkelen qua noten om het a akkoord heen. De eerste tel heeft een achtste-noten triplet met een 5de positie noot op de tellen 1 en 3 van de maat. Je kunt hierbij een beetje aan een *shuffle* gevoel denken. De tweede maat heeft een *slide* met *double stops* voordat op de derde tel in de maat, het *shuffle* gevoel weer terugkeert. De maat eindigt op een *double stop* die uitklinkt (*let ring*) over de rest van de maat. De enige veranderingen die je tegenkomt, treden op als het D akkoord verschijnt (de maten vijf, zes en tien), en het E akkoord (maat negen). De *double stop* maak je dan op verschillende posities tussen de afzonderlijke snaren B en G. Dit moeten we doen om de interval-klank tussen iedere noot hetzelfde te houden, en dit probleem ontstaat door de afwijkende stemming tussen de B-snaar en de G-snaar. Het ritme blijft hetzelfde in alle 12 maten van deze 12-bar structuur. Door *double stops* op deze manier in je slagritme te verwerken, krijg je meer het gevoel dat je een *riff* speelt, wat goed uitkomt als je de enige gitarist in de band bent. Vergeet niet om flink wat vibrato toe te passen als je de laatste *double stop* speelt. Een vibrato is een pulserende verandering van toonhoogte die zorgt voor extra expressie in het gitaarspel. Het vibrato effect (heen en weer bewegen van de snaren) kan snel of langzaam worden uitgevoerd en het kan een grote of kleine afwijking van de toonhoogte hebben. Dit verschilt per gitarist en is meestal een persoonlijke voorkeur. Een aantal gitaristen hebben een zeer karakteristieke vibrato techniek, zoals David Gilmour (Pink Floyd) of John Sykes (Whitesnake, Thin Lizzy).

Voorbeeld 2 laat zien, dat de *double stop* techniek niet alleen is voorbehouden aan slagritme gebruik, maar ook bijzonder goed kan worden ingezet in *lead*spel. De *lick* start redelijk eenvoudig, de uitdaging komt in het gebruikmaken van *alternate picking* tussen de derde en tweede snaar, de G-snaar en de B-snaar. Je moet immers, binnen het tempo van de *lick*, telkens heen en weer springen tussen de *double stops* en de enkele noten op de 4de snaar, de D-snaar. Deze *lick* is een recht toe recht aan achtste noten *lick* in de eerste maat.

Voorbeeld 3 start met een *hammer-on* van de 5de tot de 7de positie op de D-snaar, voordat er twee *double stops* worden gespeeld op de 5de posities van de B en de G snaar. Deze maat wordt gespeeld met achtste noten waarbij de *hammer-ons* de tellen 1 en 3 afdekken, en de *double stops* de tellen 2 en 4. De tweede maat in voorbeeld 3 eindigt enigszins afwijkend, waarbij de laatste twee noten (die op tel 4 terechtkomen), uit een enkele *double stop*, gevolgd door een losse noot op de 7de positie van de D-snaar, bestaan.

4

Sliding double stops over de gitaarhals is een mooie manier om interessante klanken in je solopartijen te brengen. De *double stop* op de 4de positie start buiten de A mineur pentatonische toonladder, en doordat we dat doen en een *slide* maken naar de 5de positie, ontstaat er een mooie mineur blues tonaliteit. Deze *lick* imiteert wat je wel eens hoort als iemand met een *bottleneck* of *slide* gitaar speelt, en is een mooie uitbreiding op je gebruik van *double stops*. De kunst van het spelen van deze *lick* zit in het gevoel behouden van een triplet ritme, zonder dat het al te mechanisch klinkt.

5

Een van de heel bekende gebruikers van *double stop* gitaarspel is de al genoemde Chuck Berry. De *lick* in voorbeeld 5 is geïnspireerd door Chuck Berry's ritmisch slaggitaarspel, en met een triplet gevoel te spelen. De eerste maat start met een *slide* van de 4de positie naar de 5de positie op zowel de B als de hoge E-snaar. Dit om het *slide* gitaar gevoel te creëren, wat we in het vorige voorbeeld hebben besproken. De *slide* wordt gevolgd door een *pull-off* van de 7de naar de 5de positie op de G-snaar, en eindigt op de 7de positie van de D-snaar. Het tweede deel van deze maat is eigenlijk een herhaling van het eerste deel. De tweede maat wisselt tussen *double stops* op de G en B-snaar en de D en G-snaar, om daarna te eindigen op een aangehouden (vibrato) *double stop*.

Double stops zijn een prachtig hulpmiddel om solo's een ritmisch gevoel mee te geven, waarbij je ze vooral wat los en vloeiend moet spelen.